

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
Кафедра «Мистецтво співу»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор з навчальної роботи

Сергеєнко О. М.

1 вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА І ПРАКТИКА РОБОТИ З ВОКАЛЬНИМ
АНСАМБЛЕМ
(фольклорним; академічним)**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«СПІВ»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни **«Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Спів»**.

Розробники: Лисенко М. В. – заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Бойко І. М. - голова ПЦК «Мистецтво співу», викладачка кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Робочу програму розглянуто та перезатверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу».

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки: 4-й	
Загальна кількість годин – 90	90	90
Кількість модулів – 1 Змістових модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин	8 – й	8 - й
для денної форми навчання:	Лекції	
аудиторних	20	8
8-й семестр – 2 x 16 = 32 години.	Практичні	
Самостійної роботи студента – 58 годин.	12	2
Для заочної форми навчання		
аудиторних:		
8-й семестр – 10 годин.		
Самостійної роботи студента – 80 годин.		
Вид підсумкового контролю:	Семінарські	
8-й семестр – залік		
Атестаційний кваліфікаційний	-	-
екзамен		
Форма підсумкового контролю:	Самостійна робота:	
комбінована – відповідь на тести, виконання практичного завдання	58	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» є: надати студентам знання сучасної методики роботи з дитячими вокальними ансамблями різних вікових груп. Навчити методам і прийомам репетиційної та концертної роботи, плануванню навчального процесу; підготувати студентів для здійснення педагогічної діяльності.

Предмет – методи і прийоми роботи з дитячими вокальними ансамблями (фольклорним, академічним).

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «**Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)**» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти **таких компетентностей:**

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
- ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем і концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Завдання дисципліни: опанування сучасними методами роботи з дитячими академічними та фольклорними ансамблями; засвоєння принципів і методів роботи з навчальним матеріалом; виховання у студентів необхідності до професійної самоосвіти, вироблення творчого підходу до викладацької діяльності; формування відповідальності за результати творчого процесу.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» є опанування таких навчальних дисциплін (освітніх компонентів ОК) відповідно до структурно-логічної схеми послідовності вивчення компонентів освітньої програми:

- ОК 10. Сольфеджіо.
- ОК 11. Гармонія.
- ОК 13. Теорія музики.
- ОК 15. Спеціальний клас. Сольний спів.
- ОК 16. Історія вокального мистецтва.
- ОК 17. Загальне фортепіано.
- ОК 18. Концертмейстерський клас та мистецтво акомпанементу.
- ОК 19. Охорона та гігієна голосу.
- ОК 22. Основи диригування.
- ОК 29. Педагогіка і психологія.
- ОК 30. Методика викладання фахових дисциплін (спів),
- ОК 33. Педагогічна практика.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів» вивчення навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Володіти методами та навичками ансамблевого співу, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі	ПРН 8

створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	
Володіння базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу.	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Володіти методами та навичками ансамблевого співу, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіння базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу.	ПРН 14

Після опанування навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)» студенти повинні:

знати:

- сучасні методи роботи з дитячим вокальним ансамблем (фольклорним, академічним);
- особливості роботи з дитячими вокальними ансамблями різних вікових груп;;
- методика визначення музичних та вокальних даних учнів;
- методика роботи над елементами ансамблевого звучання;
- методика визначення причин утруднення учнів, заходи їх попередження та усунення;
- методика організації навчальної, репетиційної, концертно-виконавської роботи;
- методика планування та проведення занять з ансамблевого співу.

Вміти:

- доцільно використовувати сучасні методи у педагогічній діяльності;
- здійснювати індивідуальний підхід до учнів;
- визначати потенційні вокальні можливості учнів та шляхи їх реалізації;
- визначати недоліки ансамблевого співу та володіти методикою їх усунення;
- організовувати поетапно навчальний та репетиційний процес;
- здійснювати методичне забезпечення початкового мистецького навчального закладу;
- добирати вокально-технічні вправи та репертуар у співвідношенні педагогічних завдань навчального етапу з рівнем вокальної та музичної підготовки учнів.

Володіти навичками soft skills:

- навички самоорганізації;
- презентаційні навички;
- здатність оволодівати сучасною інформацією;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5. 1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- тести;
- презентація практичних завдань;
- залік.

5. 2. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- семестровий підсумковий (залік).
- Атестаційний кваліфікаційний екзамен.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу (5- «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 - «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ECTS –A, B, C, D, E, FX, F).

Поточний контроль проводиться викладачем на кожному занятті. Критерії оцінювання навчальних досягнень студента з дисципліни «Методика і практика роботи вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)» враховують кілька складових його професійного становлення й розвитку – володіння теоретичним матеріалом тем курсу, опанування методами та вмінням творчо і вірно використовувати методи при вирішенні конкретних практичних завдань. При оцінюванні навчальних досягнень студентів звертається увага на активність роботи на лекціях, систематичність і своєчасність виконання завдань аудиторної та самостійної роботи, глибина та грамотність відповідей на питання, користування додатковою літературою та іншими джерелами інформації (інтернет-ресурси, майстер-класи, відкриті

уроки), наявність конспекту лекцій, вмiле застосування набутих знань при виконаннi завдань практичної роботи.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Бали за темою	Критерії оцінювання
5	Студент систематично і відмінно виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Бере активну участь в обговоренні питань дисципліни. Надає вичерпні відповіді на запитання. Вміє грамотно, аргументовано користуючись термінологією, доводити свою думку у відповідях. Вивчає обов'язкову та додаткову літературу. Вірно виконує практичні завдання. Правильно вирішує всі тестові завдання. Має конспект лекцій в повному обсязі.
4	Студент систематично, на достатньому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Надає вірну та вичерпну відповідь на теоретичні питання з пройденого матеріалу, але за допомогою додаткових питань. Вміє грамотно, аргументовано висловлювати свою думку. У відповідях, та при виконанні практичних завдань іноді допускає окремі неточності. Вірно вирішує більшість тестових завдань. Має конспект лекцій в повному обсязі.
3 Мінімальний поріг оцінювання	Студент несистематично, на посередньому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях майже не бере участі в обговоренні. При відповіді на питання демонструє середній рівень володіння матеріалом, допускає помилки. Недостатньо обґрунтовано відповідає на додаткові запитання. Завдання з практичної роботи виконує з помилками. Має недоліки у самостійній роботі. Правильно вирішує половину тестових завдань Має неповний конспект лекцій.

2	Студент несистематично, на низькому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях не бере участі в обговоренні. Поверхово володіє теоретичним матеріалом, допускає численні помилки у відповідях на запитання. При виконанні практичної роботи допускає кілька значних помилок. Правильно вирішує меншість тестових завдань. Відсутній повний конспект лекцій, т.к. лекції конспектувались фрагментарно.
1	Студент несистематично, на низькому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях не активен. Погано засвоює новий матеріал з теоретичного курсу. Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми. При теоретичному опитуванні студенту необхідно задавати допоміжні питання, але він не може надати вірну відповідь. При виконанні практичної роботи допускає значні помилки. Правильно вирішує окремі тестові завдання. Є робочий зошит з дисципліни, але лекції конспектувались фрагментарно. Для отримання кредиту треба доопрацювання.
0	Студент епізодично виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. При теоретичному опитуванні студент не може відповісти на жодне питання. Завдання з практичної роботи не виконує. Не вирішив жодного тестового завдання. Відсутній робочий зошит з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Весь обсяг роботи студента за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний, семестровий контроль (залік), з подальшим переведенням в національну шкалу оцінювання.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за різні види завдань вказана в таблиці.

Денна та заочна форма навчання

Модуль 1										
	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Разом за теми	Залік	Всього:
Аудиторні заняття	5	5	5	5	5	5	5	35	30	
Самостійна робота студента	5	5	5	5	5	5	5	35		
Сума балів:								70		100

Т 1, Т 2 ... Т 7 – теми занять.

Семестровий контроль знань студентів

Семестровий контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за семестр. Семестровий контроль знань студентів (диференційований залік), складається з теоретичних завдань (тести) та виконання одного практичного завдання.

Критерії модульного (семестрового) оцінювання знань студентів

Залік. Тести. Практичне завдання	Критерії оцінювання
26 – 30	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на тести, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно

	вирішив усі тестові завдання і виконав практичне завдання
22 – 25	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань. При виконанні практичного завдання припускає незначні неточності.
18 – 21 18 Мінімальний поріг оцінювання	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань. При виконанні практичного завдання робить кілька помилок.
10 – 17	Не володіє навчальним матеріалом у повному обсязі. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань. Виконав половину практичного завдання.
1 – 9	Частково володіє навчальним матеріалом. Не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. На низькому рівні виконує практичні завдання. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти. Не розуміє змісту теоретичних питань та практичного завдань. Не вирішив жодного тестового завдання. Не виконав практичного завдання.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. «Вокальний ансамбль». Елементи ансамблевого звучання.

Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Поняття «вокальний ансамбль».

Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)», її зв'язок з дисциплінами професійного циклу.

Вокальний ансамбль як вид вокальної творчості та форма музичної діяльності. Психолого – педагогічні аспекти роботи з дитячим вокальним ансамблем. Академічний і народний ансамбль. Класифікація, характеристика. Комплектування дитячого ансамблю у відповідності з

віковими категоріями. Характеристика голосів, їх функції в ансамблі. Формування співочих навичок. Елементи ансамблевого звучання.

Рекомендовані інформаційні джерела з проблематики дисципліни.

Тема 2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.

Атака звуку. Культура звуку. Методика вироблення єдиної манери співу.

Поняття ансамблевого дихання. Ланцюгове дихання, дихання по фразам, змістове дихання.

Методика відпрацювання прийомів звуковедення – legato, non legato, staccato.

Інтоніяція у вокальних ансамблях. Розвиток навичок слухового аналізу. Виховання навичок ансамблевого унісону. Методи роботи над інтонуванням в ансамблевих партіях. Вплив різноманітних факторів на інтонацію (координація між слухом і голосом, теситура, темп, недостатня вивченість мелодії та ін.).

Аналіз причин нестійкого інтонування та методи їх подолання. «Гудки» та методика роботи з ними в ансамблі. Методи вироблення навичок чистого інтонування без інструментальної підтримки.

Звуковисотне нюансування в ладу (старша вікова група). Слухове відчуття акордових співвідношень. Опанування навичками гармонічного ансамблю. Стрій. Особливості строю в мажорі і мінорі. Вироблення точного інтонування на основі ладового тяжіння. Інтонування інтервалів та акордів по вертикалі.

Методика роботи над ритмом на прикладі творів навчального репертуару. Пунктирний ритм. Синкопа. Ритмічний ансамбль.

Вплив дикції на якість звуку. Методичні прийоми для роботи над покращенням дикції та артикуляції. Скоромовки для активізації артикуляційного апарату та вироблення чіткої дикції. Робота над текстом програмних творів. Вирівнювання голосних.

Тема 3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення художньо-виконавських завдань.

Динамічні нюанси як засіб художньої виразності. Методика відпрацювання динамічних нюансів (прийом контрастів, ігровий прийом). Спів на piano без втрачання опори, спів на forte без форсування.

Аналіз твору. План реалізації художніх завдань. Засоби розкриття художнього образу твору. Інструментальний супровід як один з художніх засобів у виконанні вокального твору.

Концертне виконання. Робота над створенням образу. Виховання виконавських якостей. Методика підготовки до виступів на сцені. Вихід на сцену та зі сцени в різних варіантах концертного процесу. Орієнтування на різних сценічних майданчиках. Правила поведження на сцені.

Змістовий модуль 2. Робота з вокальними ансамблями різних вікових груп.

Тема 4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.

Вікові особливості учнів. Вікові програмні вимоги для ансамблю. Розвиток музичних і вокальних здібностей. Перші заняття. Діагностика голосів. Завдання роботи. Співацька постава. розспівки, скоромовки. Ігрові прийоми. Вокально-ансамблева робота.

Основи вокального дихання. Кантілена, природність вокалізації, вірне виспівування голосних, які складають основу співу. Чисте інтонування, теоретичне ознайомлення з предметом, закріплення попередніх навичок, артикуляції.

Тема 5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.

Вікові особливості учнів. Вікові програмні вимоги для ансамблю. Розвиток музичних і вокальних здібностей. Перші заняття. Діагностика голосів. Завдання роботи. Виконавські завдання. Закріплення раніше набутих знань та навичок з врахуванням можливого початку мутаційних процесів.

Тема 6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.

Вікові особливості учнів. Вікові програмні вимоги для ансамблю. Розвиток музичних і вокальних здібностей. Перші заняття. Діагностика голосів. Завдання роботи. Виконавські завдання.

Закріплення раніше набутих знань та навичок з врахуванням мутаційних процесів. Підпорядкування занять правилам охорони і гігієни голосу.

Тема 7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.

Роль керівника в житті ансамблевого колективу. Психолого-педагогічні завдання роботи викладача у створенні творчої атмосфери на занятті. Структура проведення заняття з ансамблю.

Визначення перспектив у музичному та вокальному розвитку учнів, ансамблю. Пошук відповідного репертуару. Участь у концертних виступах.

Підготовка до заліку.

6. 2. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма навчання		
	Всього годин	Аудиторні заняття	
Лекції		Практичні	
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. «Вокальний ансамбль». Елементи ансамблевого			

звучання.				
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним), її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Поняття «вокальний ансамбль».	4	2	-	2
Тема 2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.	16	4	2	10
Тема 3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення художньо-виконавських завдань.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 1:	32	8	4	20
Змістовий модуль 2. Робота з вокальними ансамблями різних вікових груп.				
Тема 4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.	12	2	2	8
Тема 5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.	16	4	2	10
Тема 6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.	18	4	2	12
Тема 7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 2:	58	12	8	38
Разом за модулем 1:	90	20	12	58
Усього:	90	32		58

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Заочна форма навчання			
	Всього годин	Аудиторні заняття		Самостійна робота студентів
Лекції		Практичні		
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. «Вокальний ансамбль». Елементи ансамблевого звучання.				
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним), її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Поняття «вокальний ансамбль».	4	1	-	3
Тема 2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.	16	2	1	13
Тема 3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення художньо-виконавських завдань.	12	1	-	11
Разом за змістовим модулем 1:	32	4	1	27
Змістовий модуль 2. Робота з вокальними ансамблями різних вікових груп.				
Тема 4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.	12	1	-	11
Тема 5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.	16	1	-	15

Тема 6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.	18	1	-	17
Тема 7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.	12	1	1	10
Разом за змістовим модулем 2:	58	4	1	53
Разом за модулем 1:	90	8	2	80
Усього:	90	10		80

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.	2	1
2.	Тема 3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення художньо-виконавських завдань.	2	-
3.	Тема 4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.	2	-
4.	Тема 5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.	2	-
6.	Тема 6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.	2	-
7.	Тема 7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.	2	1
	Разом:	12	2

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Поняття «вокальний ансамбль».	2
2.	Тема 2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.	10
3.	Тема 3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення художньо-виконавських завдань.	8
4.	Тема 4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.	8
5.	Тема 5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.	10
6.	Тема 6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.	12
7.	Тема 7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.	8
	Разом:	58

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Поняття «вокальний ансамбль».	3
2.	Тема 2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.	13
3.	Тема 3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення	11

	художньо-виконавських завдань.	
4.	Тема 4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.	11
5.	Тема 5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.	15
6.	Тема 6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.	17
7.	Тема 7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.	10
	Разом:	80

9. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

Для досягнення поставленої мети навчання курсу, використовуються методи:

- лекція;
- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний);
- бесіда;
- репродуктивний;
- практичний;
- ілюстрація, демонстрація;
- проблемний виклад;
- дослідницький;
- частково-пошуковий (евристичний);
- творчий;
- компетентністний.

10. ІНСТРУМЕНТИ. ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти, фортепіано.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

11. 1. Основна література

1. Вишнеvsька С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації на пряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ. «ПП-арт», 2014 – 54 с.
2. Зеленецька І. Методика роботи з нечисто інтонуючими учнями на уроках музики // Мистецтво та освіта. - 2003. - № 5. - С. 27-35.
3. Коломоєць О. М. Хорознавство: Навч. посібник. – К.: Либідь. 2001. –168 с.
4. Леонтович М. Практичний курс навчання співів у середніх школах України / М. Леонтович - К., 1989. - 181 с.

11. 2. Допоміжна література

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Байда Л. А. Вокально-хорова робота у системі підготовки майбутнього вчителя музики. - К. : УДПУ, 1997. – 68 с.
3. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник. - Кривий Ріг : Видавничий дім, 2006. - 116 с.
4. Печерська І. П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2001. - 272 с.
5. Рагозіна В. Особливості методики розвитку творчих здібностей молодших школярів. - Мистецтво та освіта. - 2004. - № 5. - С. 5 - 8.
6. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в початковій школі./ О.Я. Ростовський - Тернопіль: Богдан, 2000. - 215 с.
7. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька / О.П. Рудницька-К.: ІППО, 2002 - 270 с.

11.3. Інформаційні ресурси в мережі інтернет

1. <https://www.youtube.com/watch?v=vkgzKPmhNLI>
2. https://www.youtube.com/watch?v=9_Y2eMXEDCs
3. <https://www.youtube.com/watch?v=8SEeON001VE>
4. https://www.youtube.com/watch?v=GGF6_ayOHfg
5. <https://www.youtube.com/watch?v=Grlmlkb5LkM>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=Gkg6OJONRoM>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=X9KeGDCTPqk>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=icPbiNdW5ec>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=Ice7x4Qc2Ak>
10. <https://www.youtube.com/watch?v=AWnE53YiX2o>

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

1. Робоча програма перезатверджена на 2021- 2022 н. р. **зі змінами.**

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)», була покращена система оцінювання за модулем, внесено зміни до тематичної змістовності модулів, змісту тем для кожного модуля. Приведено у відповідність до нового Навчального плану розподілення годин аудиторних лекційних і практичних занять та годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти на кожен модуль (семестр). Також було оновлено список рекомендованих джерел інформації.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга
(підпис)

2. Робоча програма перезатверджена на 2022 – 2023 н. р. **зі змінами.**

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» було внесено зміни до розділу 11 Робочої програми, а саме - складено список джерел інформації з опорою на україномовні та вітчизняні посібники і підручники. Переглянуто список компетентностей і програмних результатів навчання, розділ 3 (передумови для вивчення навчальної дисципліни), відповідно до «Освітньо-професійної програми «Спів» 2022 року.

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга
(підпис)

3. Робоча програма перезатверджена на 2023- 2024 н. р. **зі змінами.**

В результаті перегляду робочої програми з дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» на засіданні кафедри «Мистецтво співу», було внесено зміни до Розділу 11.3. «Інформаційні ресурси в мережі Інтернет».

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга
(підпис)